Motion

1978/79:1318

av Ulla Tillander och Ingrid Sundberg om höjda löner för viss kyrklig utlandspersonal

Svenska kyrkan i utlandet, som enligt regeringens stadgar (SFS 1976:155) utövar svenska kyrkans verksamhet bland svenska sjömän och andra landsmän i utlandet, har f. n. 80 utlandsanställda medarbetare på 35 platser i alla världsdelar. Arbetet syftar till att bereda skilda kategorier svenskar i utlandet samma kyrkliga service som hemlandssvenskar åtnjuter genom gudstjänsteroch andra kyrkans tjänster, som utgör en omistlig tillgång för det stora flertalet av vårt folk. Det måste därför vara ett hemlandets ansvar att söka skapa förutsättningar för kyrklig aktivitet och gemenskap även utanför landets gränser. Erfarenheten visar att behovet av kyrkans tjänster många gånger ökar vid utlandsvistelse – ofta på grund av påtvingad isolering och ensamhet.

Vår utlandskyrka har varit verksam på olika platser i mer än hundra år – företrädesvis bland sjöfolk. Numera har den alltmer blivit en allemanskyrka, eftersom betydande grupper av vårt folk lever och har sin verksamhet utomlands. Därtill har utlandsturismen (1,5–2 miljoner resenärer/år) på ett avgörande sätt ökat behovet av kyrklig service och därmed ökat kravet på utlandskyrkan. I samband med denna under det senaste decenniet ständigt svällande massturism har det visat sig att behovet av hjälp av olika slag i skilda situationer kraftigt ökat. De stora semesterorterna bjuder inte bara på nöjen, avkoppling, omväxling utan också stumdom på problem som ensamhet och övergivenhet.

Här gör svenska kyrkan i utlandet redan en uppskattad insats, men resurserna motsvarar inte behoven. Ett samhälleligt stöd för denna verksamhet kommer omedelbart samhället till godo.

Kyrklig service innefattar inte bara centralt kyrkligt arbete utan också en rad sociala/diakonala och kulturella uppgifter.

Så måste det sociala ansvar, som åvilar kyrkan för landsmän utomlands anses som utomordentligt betydande i mångskiftande och ibland svåra förhållanden i skilda länder. Svenska kyrkan i utlandet fullgör dessa uppgifter bl. a. genom besök på sjukhus och i fängelser, i hem och på fartyg i hamn. Genom samlingslokaler på flertalet verksamhetsplatser bidrar svenska kyrkan i utlandet till att övervinna personlig isolering i utlandet och främlingskap i förhållande till hemlandet.

I linje med Sveriges kulturpolitik (propositionerna 1974:28 och 1975:26) att göra de kulturella upplevelserna tillgängliga för alla kan svenska kyrkan i utlandet förmedla information och svara för kulturarrangemang på ett sätt

som medför att svenskar i utlandet kan bevara och utveckla sitt kulturarv.

Svenska kyrkan i utlandet har f. n. en budget på drygt 8 milj. kr.

För avlönande av sjömanspräster erhåller svenska kyrkan i utlandet från Kyrkofonden 20 lönebidrag eller sammanlagt 1,4 milj. kr. Från Stiftelsen Rikskyrklig finansiering lämnas 950 000 kr. för administrationskostnader i Sverige och som ersättning för utförda tjänster utgår från Handelsflottans kultur och fritidsråd 125 000 kr. Resterande medel – närmare 6 milj. kr. – måste styrelsen för svenska kyrkan i utlandet täcka genom företrädesvis kollekter och andra gåvor.

Svenska kyrkan i utlandet har av ekonomiska skäl måst ålägga sig yttersta restriktivitet, såväl vad gäller att villfara önskemål om ny verksamhet bland landsmän i utlandet som att förbättra villkoren för i första hand den biträdande personalen utomlands, som ej erhåller kyrkofondslönebidrag. Lönekostnaden för den biträdande personalen beräknas för år 1979 uppgå till ca 2 milj. kr. Vi anser att verksamhet av denna art bör ges statligt stöd.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående medel till täckande av lönekostnaden för den biträdande personalen inom svenska kyrkan i utlandet.

Stockholm den 24 januari 1979

ULLA TILLANDER (c) INGRID SUNDBERG (m)